

21
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ IV 4/1968

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβρ. 1969 / Φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Ἀμυγδαλιές...*
(παλαιότερον ὄνομα: *Ζελέχιστα*), Ἐπαρχίας *Ἰορμπίας*,
Νομοῦ *Ἡλείας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἀθανάσιος*
Γαλανόπουλος. ἐπάγγελμα *Ἀμφοδιδάκταρος*..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀμυγδαλιές Ἀνδριεῖς-Ἰορμπίας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *28*.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Κορμπεῖς Παναγιώτης*
.....
ἡλικία... *69*... γραμματικαὶ γνώσεις *52 Ἀμφοδιμοῦ*
.....
τόπος καταγωγῆς *Ἀμυγδαλιές*
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ αὐταὶ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ*
προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ διὰ βοσκὴν.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ἐνηλλάσσοντο καὶ*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Τὰ πλείστα εἰς*
τοὺς χωρικοὺς. Ἐκ μέρους δὲ εἰς ἑθνομ. γαιοκτῆμονας.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ὅχι. Χορηγῇ τὸ ἀναλοφθ. μέρος τῆς περιουσίας*
εἰς ἑνα ἐκ τῶν τέκνων μετὰ τοὺς γάμους.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *ἔδωχοῦνται. μέ. ἐν γεωργίᾳ καί. μέ. ἐν κτηνοτροφίᾳ. συγχρόνως...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; *Ναί*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *εἰς τὰς ἐκκλ. οἰκ. οἰ. χωρὶς καί. μετὰ. ἐκκλ. οἰκογενείας. κων...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) *δὲ μ. πρὸς Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... ἢ. αὐτὰ. μετὰ. ἐκκλ. ὁλοκλήρου. χωρὶς καί.*.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *ἐν 1/2 ἐν προίκοις*

4) Ἐχρησιμοποιοῦνται καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Οχι

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Οχι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἐκ. ἐκ. πόλεως. ἐκ. ἐκ. μετὰ. πρὸς.*.....

(Τριφυλία, Μεσσηνία, Ἀρκαδία)

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται *Ναί*. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

..Μόνον... με... ζωϊκὴν... κόπρον.....
.....
.....
.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... τὸ 1934.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... τὸ 1948.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;... τὸ 1948.....

τὸ 1948... εἰς τὰ χωράφια... καὶ χρησιμοποιεῖται...
τὸ 1948... εἰς τὰ χωράφια... καὶ χρησιμοποιεῖται...
ἀπὸ εἰδηροῦν... εἰς τὰ χωράφια... καὶ χρησιμοποιεῖται...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

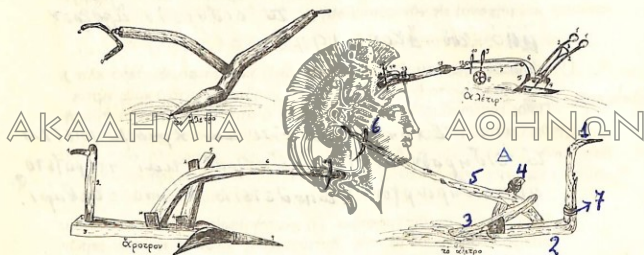
2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)... ἀπὸ τὸ 1956
3) Μηχανὴ θερισμοῦ... ο.χ......

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *ΟΧ.Ι*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. *Ἀπό... τῶ... 1953*.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. *Μόνοι... κων... σι... ἀφρό221*
-
-
-
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χερσὶν.Ι</i>	6. <i>π.ρόχμα</i>	11.
2. <i>Ἀλετροπρόδ.</i>	7. <i>κουλσῦρι</i>	12.
3. <i>φ.ξ.ε.ρ.ά</i>	8.	13.
4. <i>ε.π.ά.θ.γ</i>	9.	14.
5. <i>ε.τα.β.ά.ρι</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς. (ἐ. ἀκριβοῦ-
μενα διὰ σκαυρῶν).

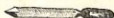
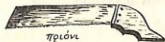
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου ; καμπύλου :

ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἐκ ξύλου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).

ἐ. π. ἀρνί, πριόνι, ἐ. ξυλοφάι
καὶ ἀρνάρι. ἢ ξυλοφάι.

ρινί ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοεῖς, ἵπποι, ἡμίονοι, καὶ ὄνοι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Δύο {2}*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *Ναί*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Ὁ παλαιότερος ζυγός εἶναι τοῖς δὲ καρπῶσι*

καρπῶσι *Δύο ζεύλα*
..... *καρπῶσι* *καρπῶσι*

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ὁ ξύλινος κρίκος λέγεται λοῦρα καὶ ὁ σιδηρεὺς κρίκος λέγεται κουλλούρι*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Δὲν γίνεται*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Διὰ τὴν γεύξιν τῶν βοῶν ὁ γεῖς
 εἶδε τὰ ἐπὶ τοῦ ἐξέρμευ τῶν βίων. οἱ δὲ γεῖς φέροντες
 τὸν βοῦν ἐκέρμευται μετὰ μὲν/εὐχία. Διὰ τὴν γεύξιν τῶν
 ἵππων κ.λ.π. ὁ γεῖς εἶδε τὰ εἰς τὴν κοιλίαν ἐκέρμευται
 ἀπὸ τῆς γαϊμαριῶν, ἥτις καταδεύεται
 εἰς τὸν βοῦν, καὶ κάρφεις. Διὰ
 τοῦτο δὲ.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... Ὁ γεῖς τοῦ ἀγροῦ... ἐπὶ τοῦ... καὶ τὸ γεῖς...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)... Ὁ γεῖς ἐκέρμευ... ἐπὶ τοῦ...

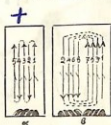
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον; Ὁ γεῖς καὶ
 εἰς τὸν ξύλινον... Θ.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 κατευθύνονται μετὰ σχοινί, δεμένα εἰς τὰ κέρατα τῶν
 βοῶν ἢ εἰς κακαριάντες τῶν ἀλόγων. ἀπὸ τοῦ...

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἐγένετο καὶ γίνεται με αὐλακίαις κατ'εὐθεῖαν γραμμὴν.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ στροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίαις, ντάμιες, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.) ; Νεὶ... αὐλακίαις... ἐξέχοντο μεσοβράδες...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ; ... Νεὶ.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθεύως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... καθέως... καὶ... εὐς... βάθος... περισπῶν.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ἐν δὲ*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σπορὰν τῶν ἀροτρίων γίνονται 2 ὀργώματα. ἓν. Σεπτέμβριον. ὃ. Οκτωβρίον. ἑνδ. Διὰ τὴν σπορὰν τῶν ὀψιμῶν γίνονται 3 κατὰ τὸν Ἀπρίλιον. 2. Πρῶτον καὶ 2. Δεύτερον. ἑνὰ 10-15 ἡμέρας. Τὸ πρῶτον λέγεται ἄρμεμα, τὸ δεύτερον διβόλισμα καὶ τὸ ἐπὶ τὸν εἴνατον.*
- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ὁπωσι καὶ διὰ τὴν σπορὰν τῶν ὀψιμῶν δημητριακῶν.

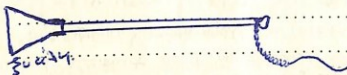
- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... *ἔνι... ἐν... ἔξω.*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *2. Διὰ τὴν καὶ π. 3. Διὰ τὴν καὶ κηπευτικῶν.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *Τὸ ἐποροβέκοντο περιμένον. 2. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; . *Μ.δ. Ζυλὸς Ζυλὸς Ζυλὸς*

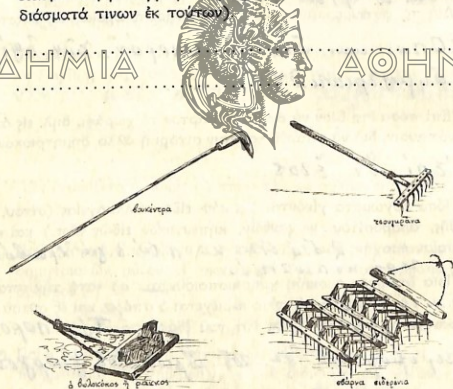
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); . *Η.δ. Διά... τοῦ... μα... μας...*

Ζυλὸς... βάρνας... ξυλὸς... ἢ... βιδύρας...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....^ο κασμάς..... καὶ^η ζεύγλα ὡς κατὰ-
.....^{ζέρω}.....
.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

.....^Η γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ τὴν^{καὶ} λέγετε^{για-}
.....^{λιθταί}.....^ἢ δὲ^{ἐργασία} τὴν^{λέγετε}^{γυναικα}.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

.....^{Τὰ}^{παριγετικά}^{ἐπείρα}^{καὶ}^{μεταχτά}.....
.....^{ἐντός}.....^{καὶ}^{αὐθαγία} τὴν^ἢ^{φύσει}.....^{κ.α.}.....
.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ^{Μέ}.....^{ἐριγιά}.....^{καὶ}.....^{ποσι-}

.....^{ετικά}.....^{καὶ}.....^{μέ}.....^{βίον}.....^{καὶ}.....^{ερώμιν}.....^{καὶ}.....^{ξυρικά}.....^ἢ
.....^{καὶ}.....^{καὶ}.....^{παριγετικά}.....^{κατὰ}.....^{τὴν}.....^{ἀφ' ἀνάγκης}.....
.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. ^{Ἐφ' ὑπεύθυντο}.....^{καὶ}.....^{φυτεύοντο}.....^{καὶ}.....^{εἰς}

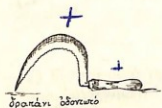
.....^{αὐλάκια}.....^ἢ.....^{κ.βουβιάν}.....
.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον θερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ... **μέ... δρεπάνι**

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Μ.Ε. δρεπάνι**

καὶ με κόσσα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν),
... **Ὁ δ. ο. ν. ε. κ. ἢ ζ. δ. δρεπανιοῦ, ἐκ. κόσας ὁμογ.**

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ...
ἐκ. ξύλου ὡς κο. κυμαίνοντο δια. βλαυστ.
α. κ. ἡμα. ἀδ. ἐχει. ἰδιαιτέρον. ὀνομαζίν.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *ἤ γυράζοντο*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Μόνον τῶν ρεβιθῶν, ἐκ τῶν φακῶν καὶ τοῦ βίβου*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Εἰς ὕψος 0,30 μ. περίπου*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *στάχυα*.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Οἱ ἴδιοι ἀφ' ἐργασίας τοποθετοῦν εἰς χεριές ἐκ' ἐδάφους*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *4-5 χεριές μαζί γὰρ στάχυα πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν*.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

...οἱ... ἴδιοι... οἱ... ἰδιοκτηταὶ... ἄνδρες...
 καὶ... γυναῖκες

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Βέβαιον ποικί-

μάλλεον εἰς τὸ ἀριστερόν χερίον...
 διὰ τὰ μὲν πονεῖν καὶ μέγαν πόνον δύνανται
 ἀλλὰ τὸν πόνον δεξιᾶν τὴν αἰσθητοτάτην
 εἰς τὸν ἔρπον καὶ ὅταν τὴν ὑφίστανται...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ηρχι. του... ελαιοδύνατε... κρέαν... ελαιοδύνατος
 του... ελαιο... Τριζαν...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Να! Βάλε...

Διατίκτον. Συμμεταμα.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ἔλαχυναι καὶ λαβὼν ἀφένειν καὶ γενέσθαι
 τοῦ νοικοκυρᾶ. ὁ δὲ καταδεδάσκειν περὶ
 ταῖς ἐπιπείαις. γὰρ καὶ ὅταν μὴ γένηται
 ἡ μὲν γὰρ τοῦ εἶναι κατὰ ὅταν ἐπάγῃ ἡ
 μὲν γὰρ τοῦ πεδίοντος καὶ τοῦ νοικοκυρᾶ.....

ἔραχυν αὖ καὶ ῥέσον κρένον· τὰ γένεια
 σοῦ νοικοκύρην· ὅταν θεοδιδάσκῃ περὶ
 τὰ βρεπῆα· ὑπὸ καὶ ὅταν μὲν σέβῃ
 ἢ μὲν γένους εἶναι κατ' ὅσον σπᾶν ἢ
 μὲν γένος πεδίον· ἢ καὶ νοκυρά·

200. νοι κομίζεσθαι, ὅταν θελήσῃν περὶ
 ταῖς πράξεσι. ὑμεῖς καὶ ὅταν μὴ σέβητε
 ἢ μὴ γένοιτο εἶναι κατὰ ὅταν σπάζητε
 μὴ γένοιτο περὶ αὐτοὺς κομίζεσθαι.....

καίρεπάνα. γιατί και όταν μπορώ σε γή
ή μέγα σου είναι κατό. όταν σε βλέπ
μέγα σου. πεδύνα. ή και νομικά.....

η μέση τους είναι κατό' όσον πράγ η
μέση του πεδίου η κοίτη κρηά.....

мѣст. кон. предств. ч. поименно.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

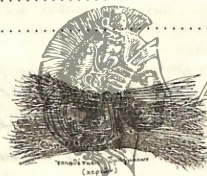
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάττιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Αμέσως μετά τον θάνατόν

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐνας... ἀπὸ... τοῦ... δέματός... ἔδενε... ὅλην... τὴν...
 ἡμέραν... δένοντες... μὲ... «δεματικά»...
 χρησιμοποιήματα... ἀπὸ... τοῦ... ἴδιου... τοῦ... βιβάρι...
 ποταμοῦ... ὁρίζοντος... δέματός... ἀπὸ... τοῦ... μέρους... τοῦ...
 καρπῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Αφήνοντο... εἰς... τὴν... ἴδιαν... μέρος.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *Ἀνέκαθεν δι' ἴδιον μόνον χρόνον.*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Φυτεύεται.
ἐν Μάρτιον.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν. *Μὲ ἐν. μαρμόν.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐτρέφοντο μὲ ἄχυρον καὶ ἐξέφθανον
ἐν τῷ Ἰνωθεν τοῦ μαρτίου ἐμήμα τοῦ
ἀραβοῦζον ἐν ὁπτεῖον ἐμόητετο ἐξερκίνετο
ἐν τῷ Ἰλίου καὶ ἐδένετο ἐν χερσὶν κειμενὶ δέχῃ*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Μετὰ τὸ 1980 ἐν Μάρτιον νύ κατὰ ἐργεῖται
θερίζεται μὲ δρεπάνι ή κόσαν. Ἐσυνθίζετο
ἐν ἐπετέρβριον καὶ ἐθερίζετο προτὸν ἔριμάει
ὁ μαρτίος καὶ ἐξερκίνετο ἐν τῷ Ἰλίου.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. Έκφραση ποικίλα .. κι βόλιαν
 .. έχματα .. Ορθοφωνία .. και .. σύρμα ..
 Τα .. δικά .. ελά .. ελά .. ελά .. κι .. μπά ..

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δερματιών πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συγκεντρώνονται .. ελά .. χωράφια .. ὅταν .. πρόκειται
 νὰ .. ἰδιωτικοποιήσῃ .. μὲ .. μνημονεύ .. ἢ .. ελά .. ἰδιωνία
 ὅταν .. πρόκειται .. καὶ .. ἰδιωτικοποιήσῃ .. μὲ .. τῶν ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λεγέται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν;

Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; .. ὁ .. χωρὶς ..

καθεστῆς .. θεμωνοστάσι, ὁ .. δὲ .. θεμωνία
 ἔχει .. ἔχει .. καὶ .. ἰδιωτικοποιήσῃ .. μὲ .. ελά .. ἰδιωνία
 καὶ .. μέ ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; ..

.. ὅταν .. ἔρχεν .. ἔνε .. ἔνε .. ἔνε ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .. κατεσκευάζετο .. εἰς .. ἔξω ..

τῶν .. ἔξω .. ἢ .. πορτά .. μαζί .. ἔξω .. καὶ .. χωρίου
 ὅταν .. μικρὸν .. ὁ .. ὁ ..

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἐξ ὁποῦν
χρησιμοποιοῦν καὶ ἄλλοι μὲ ἐνὸς ἁδείου ὡς
ἰδίο κτήριον.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχίζει

ἐνὸς 1^{ου} ἰουλίου περὶ π.ν. καὶ παύεται ἐνὸς 31^{ου}
αὐγούστου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χρησιμοποιοῦνται

τὸ πετράλωνο καὶ τὸ χωματάλωνο.....

Εἶναι κεκλιμένον καὶ ἐνὸς κέντρον εἶναι καταθετημένον
ἐν ἑνὶ μήκῃ 2 μ. περίπου καὶ ἀπὸ τοῦ κέντρου

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .. τὸ χωματάλωνο καθαρίζεται..

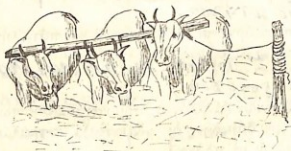
μὲ λάσπη καὶ ἐκίοτε γίνεται ἐπάλειψις
διὰ κόπρου βοῶν μὲ ἐκόνων ἀχύρων..

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .. 10. 11

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ε. κορνήσονται... εἰς ἴδιον... πάχος... θανάσι...
 εἰς... ἀλάν... Περιβάλλον... εἰς... ἴδιον...
 καὶ... εἰς ἴδιον... πρὸς... ἴδιον... ἀλάν...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
 ωνιοῦ ἑξάγωνος στύλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
 στρούλουργας, δουκάκη, βουκάκη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιάγραμμα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

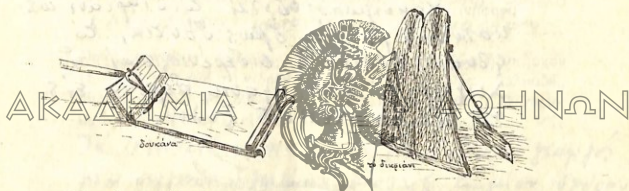
Τὰ... ἴδιον... ἀλάν... πρὸς... (ἀλάν...)
 περι... ἴδιον... πρὸς... ἴδιον... πρὸς...
 καὶ... πρὸς... ἴδιον... ἀλάν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὰ γὰρ συνδέονται μετὰ τῶν πρὸ θύρας,
καὶ τὸ ἀλλο. ἀπὸ τοῦ ἐκσινίου δένεται ἐν
«μονταρί» ξύλινον ὑπὸ τοῦ στεγανοῦ. τὸ ἐκσινί-
ματίζεται ἐνὶ ὀφθαλμοῦ καὶ πρὸς τὴν ἀντι-
θέσιν τῶν γῶν
ξεκινῆται.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχανημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἀ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

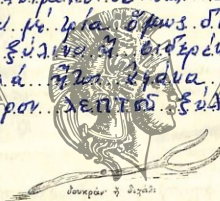
..... Δὲν... χρηματισεῖται.....
.....
.....
.....
.....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀρχίζει... ἐν... 9^ω... Πρωινὴν καὶ... ἑσπ
... ὡς... ἐπὶ ἀπόγευμα... ἐν... ἰσθμῷ... ἡμέρας...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἷς τινες τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρῆσιμα... οὗτοι... ἐπὶ... δουκράνι... ὡς
... κατωτέρω... μέ... ὅπως... δουκράνι... ἐπὶ...
... ἑσπ... ξύλινον... ἐπὶ... καὶ... ἑ...
... δουκράνι... ἑ... ἐπὶ... δουκράνι... ἐπὶ...
... ἐπὶ... δουκράνι... ξύλινον...

δουκράν ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

Ναί... καὶ... διακράνι... δουκράνι...
... ἐπὶ... καὶ... δουκράνι... δουκράνι...
... ἐπὶ... δουκράνι...

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Τὸ... καμιν... ἐπὶ... ἐπὶ... δουκράνι...
... δουκράνι... δουκράνι... δουκράνι...
... ἐπὶ... δουκράνι... δουκράνι...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . *Α. ἐν. ἔχει. ἰδιαίτερον. ὀνόμασιον. . . μέ. κρι. . . 250. δεμάτια. ἔλωνίζοντο. εἰς. μίον. ἡμέρον.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) . *Δ. ἐν. ἔχουν. ἰδιαίτερον. ὀνόμασιον.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ ἴδια τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοῦτοι, καλούμενοι ἀλωνισταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν . . .

Τὰ γεωργία. χρόνια. ἔχουν. τὰ ἴδια. ὁ γεωργὸς μετὰ. αὐτῶν. ἢ. βοδίων. ἢ. αἰγῶν. εἰς. μίον. ἡμέρον. ὅλῳ. ἐνὸς. καὶ. κῆ. ἔχουν. σὺν. ἑαυτοῖς. Πλεονέκτερον. ἤ. ἄλλοι. εἰς. ἑαυτοὺς. ἔχουν. ἑαυτοὺς. « Ἀδελφότητες » καὶ. εἰς. μίον. ἡμέρον. εἰς. ἑαυτοὺς. ἔχουν. ἑαυτοὺς.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *ὅχι*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; . . .

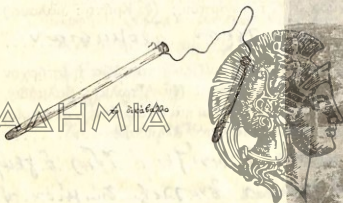
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κοπάνος στοργυλῶς

ξύλο καμουλῶτο διὰ τὸ κοῦντεμα
μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

κατὰ τὸ ἀλώνισμα πρὸ συγχρονισμὸν τῶν
ζώων φωνάζον ρυθμικά. ε.π.! ε.π. ε.
α.ε. τ.ε.ι.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) τ.σ. 1953 ἔφερε.

τὸ πρῶτον ἐλαιοτριβητὴ μηχανή. ε. Ἐνὸς. Γ. ἐν. Κρεσσένου

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... Δ.ε.ν. ἔ.χ.ον. ἰ.δ.ι.α.τ.έ.ρ.μ. ὄνομα

- ε.φ.ε.ύ.ε.τ.ι. μέ. τ.σ. δικριάνι. τ.σ. φ.2.υ.ά.ρ.ι
καί... ε.ν. λαφανιά... ὡ.δ. περιεφ.ε.ά.κ.ε.ον...
...ὄνομα τ.ε.ρ.ω. α.ω. ε.ε. ἐρωτ. 12.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει ἀχρῖμα ἐπίμυκε, καὶ δὲν μαρτυροῦν ἐπάνω ἐρρεθεῖν τι.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

μέ. γω... Σικριάνι καὶ παρόνιν μέ.
γω... φτυάρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

οἱ ἴδιοι εἰς γυναικὰς ἔκδρα, καὶ γυναῖκες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

λέγονται « κόντυλοι » καὶ πρῶτον ἀποχωρίζονται τοῦ καρποῦ καὶ κόντυλιν
« κόντυλοι » μέ. ξύλα. —

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα): διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο Δ.Ε.Υ. ... Σ.Ι.Κ.Ε.Τ.Ε.Ι.

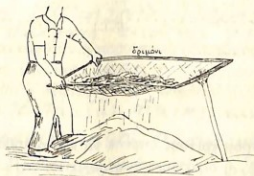
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Λιχνίζει... ξανα... μετὰ... ἡ ζυάρι... καὶ ἡ ζυός
μετὰ... δοξαριὰ... ἀραβὰς... ἡ ἑλκὸς... ἡ ἑλκὸς...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν' π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐκτός τοῦ γνωστέου τρόπου λειτουργίας
 γίνεται καὶ μελέτη καὶ ἀπορρόφηση
 τοῦ αἵματος ἐν τῷ ἔμφαντον ὄργανῳ...
 καὶ τὸ ὅλον ἐν τῷ ὄργανῳ...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνῃσις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ, *Σωρ. Εὐ. Τ. Α. Γ. ... μὲ ... 2α ...*

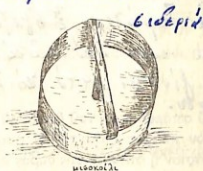
62v.α.β. Χαρακτηριστική διαφορά και έμφαν-
τιζόμενη στο γράμμα η Ψ στον 2, ζυγόν εις
την κορυφή μέχρι ότου φθάσει στο έδαφος.
Μεγάλη με την παροχή του ενός το σωστό
υποδιακρίνον σημεία του ζυγού και υποδιαιρείται η
παροχή. (με παρική 100 διαφορά).

- 8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α π ρ ο τ ο ῦ ν ἂ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Ἡ ραχὴ τοῦ ὁδοῦ δὲ δεκατετρὶς εἰς τὸ ἔλῳνι
καὶ κεκρυμμένη ἐν ἑστῶν μέ. ἐν «βιδερία»
χωρητικότητος... 10. ὁδοῦν

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλῳνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, ΝΑΙ

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, ΝΑΙ

γ) τὸ γυφτιάτικο, ΝΑΙ

δ) τὸ ἄλῳνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) Τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι

ὁδοῦν καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι
10. ὁδοῦν.

Ἐπὶ τοῦ ὁδοῦ καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι
βιδερία μέ. ἐν «βιδερία» 1. κεκρυμμένη 2. 20. ὁδοῦν.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) Ἐν τῷ ὁδοῦ καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι

καὶ «ἀμπάρια» ὁδοῦ. Πραγματικῶς ἐστὶν ὁδοῦ

ὁδοῦ καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι
καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι καὶ τὸ ἄλῳνι

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλῳνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ὙΠΑΙΘΡΟΝ; ΑΠΟΔΥΚΕΥΕΤΑΙ. ΣΥΝΕ. ΤΩ. ΘΕΩΤΩ
ΕΙΣ. ΕΙΣΟΜΕΝ. ΑΠΟΔΥΚΕΥΕΤΑΙ. ΜΑΤΕΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΕ. ΕΝ ΧΛΩ
ΡΩ ΚΑΙ ΕΩΝ ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΠΑΡΕΜΟΡΦΟΙΣ ΕΙΣ ΣΥΝΕΝ
ΠΑΡΕΜΟΡΦΟΙΣ. ΑΣΤΗ ΧΕΙΡΕΤΙΣ ΚΑΡΠΟΣ.

- 5) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Παλαιότερα... και τα Γερμανικά... έβριχον τα
πλοία με βόμβα... και... και... έβρι-
χναν... εφόσον... έφτανε... μετά το... στην οδό
ή διαδοχικά στο εφόσον.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε η μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Ναί κατασκευάζεται πείρα και υποδεχτείται
 η εἰς τὸ ἐκπορεύεται ἡ εἰς τὸ πάλιν μέρος τοῦ σώματος.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτή; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; **ΔΕΝ ἔχει** ἰδιαιτέρην
 ὀνομασίαν... **φύλασσεται** ἐκείνῃ π.χ.ρ. τῶν ἐπαρμένων
 χρόνων.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

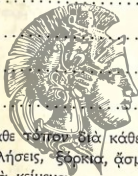
2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

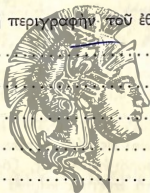
2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τραγῳδία τοῦ Θεριάρχου περί τῆς ἐρώσεως Β.

1) Παπαδοπούλι δέριζε σ' ἐνα βαθύ κρηδάρι

ἔρρους-ἔρρους τὸ πύκνινε ἔρρους-ἔρρους τὸ ἦρει
κάθε ἔρρο καὶ χερσόβοτο χωράρι καὶ δερμάτι.

- Μάννα ἢ μέγα μέ πονεῖ ἡ μπάνια μου με βράζει
καὶ σὸ δερμάτι ἀνούμπους καὶ τὸ παιδί ἐγεννήθη
καὶ σὴν ποδιά τὸ ἔβαλε νὰ πάη νὰ τὸ πεζάξῃ.

Πουράμι εἰν ἀνάντενε κἀδετι καὶ τῷ ἀέει

Μωρ' ποὺ τὸν πᾶς τὸν βασίλειά μου πῶτόν πᾶς τὸν Ρήφ
Πὸ γῶ' χω δεσποχὴ παιδιὰ καὶ δὲν πετῶ κανένα.

ὣ ἂν ἔχῃ δεσποχὴ παιδιὰ εἴχῃς με εἰν κικῶ σου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ἀπόφενμα ἔλεξε τὸ παραπᾶνω τραγῳδί.

- ἤλγε μου εἰ ἐμαρμάρυνες, εἰν πᾶς νὰ βασίλειος
εἰ κατωρριώθηκε σὶ ἀρχαίης τοῦ πύργου σὶ ἐρρίτες.

Ἄλλοι δουτένουν γιὰ γωμί, ἄλλοι γιὰ μὰ δερμάρα
καὶ ἕνας γέρος πατιόφερος, γιὰ μὰ κούτα κοίταρα

Κατὰ τὸ λικνισμὰ στεφανοῦσάν το' ἐξέβ' τραγοῖδι;
 βλέπεις θεῖνο τὸ βουτό ποῦ καὶ γυλὴ πό' εἶλιν
 πο' κεί ληνίτουν δώδεκα, λικνώνει δέκα πάντε.

(Ὡς μαρτύρ μου).

καὶ ἡ μάρω μὲ εἰς μάννα τις ἐριζύρω λοφανίτουν
 - ἡ μάννα τις εἰς ἔλεγε μαντῶν καὶ τῆς τῆς λέει

- Φεύγει μάρω ἀπὸ τὸν κορνιαχτό, φεύγει ἀπὸ τὸν ἥλιο
- Μάννα τὸν κορνιαχτό ἀγαπᾷ τὸν ἥλιο ὅντε δέξω
 μάννα τὸν πρῶτο λικνισμὸν ἄνδρα θά' ὄντε πάρω.
- Μάρω φωτιά στο' στήμα σου καὶ αἶμα στο' κορμί σου
 γιὰ τὸν πρῶτο λικνισμὸν, ἐξάδερχο γόνεχες. -